

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1073/2021

21.10.2021. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног, адвоката Бранислава Тапушковића, Мире Тапушковић и Небојше Шеперца, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 22/19 од 22.02.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 По1 7/21 од 16.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.10.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Бранислава Тапушковића, Мире Тапушковић и Небојше Шеперца, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 22/19 од 22.02.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 По1 7/21 од 16.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 22/19 од 22.02.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од десет месеци, у коју ће му се урачунати време које је провео у притвору од 16.07.2018. године до 06.08.2018. године, а коју ће издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, које не сме напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора. Окривљеном је изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности тако што му је забрањено да обавља дужности лекара у трајању од једне године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим што се време проведено на издржавању казне неће урачунати у време трајања наведене мере. Истом пресудом, на основу одредбе члана 423. тачка 2) ЗКП, окривљени АА ослобођен је од оптужбе да је учинио кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у

корист Вишег суда у Краљеву, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем, уз обавезивање да на име паушала плати 10.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 По1 7/21 од 16.07.2021. године одбијене су као неосноване жалба Вишег јавног тужиоца у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције, жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Небојше Шепераца и заједничка жалба бранилаца окривљеног, адвоката Бранислава Тапушковића и адвоката Мире Тапушковић и потврђена пресуда Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 22/19 од 22.02.2021. године.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

- браниоци окривљеног АА, адвокат Бранислав Тапушковић и адвокат Мира Тапушковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да суд усвоји захтев за заштиту законитости, одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи односно прекине и укине у целини првостепену одлуку и одлуку донету у поступку по редовном правном леку или само одлуку по редовном правном леку и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду уз наредбу да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем или преиначи у целини првостепену одлуку и одлуку донету у поступку по редовном правном леку тако што ће одбити оптужбу или преиначи одлуку по редовном правном леку тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе,

- бранилац окривљеног АА, адвокат Небојша Шеперац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439 тачка 1) ЗКП са предлогом да суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи у целини првостепену одлуку и одлуку донету у поступку по редовном правном леку и окривљеног ослободи од оптужбе или укине у целини побијане пресуде и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног АА, адвокат Небојша Шеперац, у поднетом захтеву истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на доказима који су прибављени спровођењем посебних доказних радњи – тајни надзор комуникације и симуловани послови. По мишљењу браниоца, наведени докази су незаконити јер су незаконите наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Краљеву Пов По4 122/18 којима су одређене и то из разлога што наредбе није донео судија за претходни

поступак. Према наводима захтева, наведене наредбе није потписао судија за претходни поступак Милан Давидовић, који их је донео, већ је на месту за његов потпис, уз назнаку „за Милан Давидовић“, нечитко потписано друго лице. Бранилац истиче да из одредби члана 172. став 1. и члана 175. став 1. ЗКП и Судског пословника јасно произлази да наведене наредбе може да донесе једино судија за претходни поступак, што у конкретној ситуацији није случај, шта више, из предметних наредби се не може утврдити ни идентитет нити својство лица које их је потписало. Закључак браниоца је да наведене наредбе нису донели ни судија Милан Давидовић нити судија Кристина Деспотовић, како то налази другостепени суд, већ непознато лице које нема својство судије за претходни поступак из ког разлога је цео поступак спровођења посебних доказних радњи компромитован па се на тако прикупљеном материјалу не може заснивати судска одлука. Поводом посебне доказне радње симуловани послови, адвокат Небојша Шеперац, а у заједничком захтеву за заштиту законитости, адвокати Бранислав Таушковић и Мира Тапушковић, истичу да је наведена наредба злоупотребљена од стране сведока ББ. Браниоци су мишљења да је сведок ББ „испровоцирао“ односно навео окривљеног АА да изврши кривично дело из члана 367. став 1. КЗ, што је наведеном наредбом изричито забрањено. На тај начин кривично дело се може „исфабриковати“ сваком човеку, па браниоци закључују да је услед злоупотребе наредбе, посебна доказна радња симуловани послови, незаконита.

Врховни касациони суд изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, оцењује као неосноване, а како су исти истицани и у поступку по редовном правном леку, то Врховни касациони суд, прихватајући разлоге дате на страни 10. у ставу другом пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 По1 7/21, као довољне, аргументоване и јасне, на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

По налажењу Врховног касационог суда, наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за борбу против корупције Пов По4 бр.121/18 и Пов По4 122/18, обе од 03.07.2018. године, донете су у складу са одредбама Законика о кривичном поступку.

Из списка предмета произлази да је судија за претходни поступак Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за борбу против корупције на образложене предлоге Вишег јавног тужиоца у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције Стр Пов Ко 127/18 и Стр Пов Ко 128/18, оба од 03.07.2018. године, према окривљеном АА издао наредбу Пов По4 бр.121/18 од 03.07.2018. године којом је одређено извођење посебне доказне радње симулованог посла и наредбу Пов По4 122/18 од 03.07.2018. године којом је одређено извођење посебне доказне радње тајни надзор комуникације – надзор и снимање комуникације која се обавља путем телефона и других техничких средстава, надзор електронске и друге адресе окривљеног, заплена писама и других пошиљки.

Наведене наредбе су издате према окривљеном АА због постојања основа сумње да је извршио кривично дело примање мита из члана 367. КЗ, за које се у смислу члана 162. тачка 2) ЗКП, посебне доказне радње могу одредити јер се на други начин нису могли прикупити докази или би њихово извођење било знатно отежано. Виши јавни тужилац у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције је подигао оптужницу Кто Ко 32/19 од 22.03.2019. године, против окривљеног АА, између осталог, управо и због постојања оправдане сумње да је извршио кривично дело

примање мита из члана 367. став 1. КЗ за које је окривљени правноснажно осуђен побијаним пресудама.

По налажењу Врховног касационог суда, све напред изнето указује да су наредба о трајном надзору комуникације и наредба о закључењу симулованог посла донете у складу са одредбом члана 161. став 1. ЗКП у вези члана 162 тачка 2) ЗКП и посебним одредбама које их детаљно регулишу односно одредбама чланова 166. до 170. ЗКП у погледу тајног надзора комуникације и одредбама чланова 174. до 177. ЗКП у погледу наредбе о закључењу симулованог посла. Околност да наведене наредбе није лично потписао судија за претходни поступак Милан Давидовић, на чему се посебно инсистира у захтеву браниоца окривљеног, адвоката Небојше Шеперца, не чини незаконитим наведене наредбе. Ово из разлога што је наведене наредбе потписала Кристина Давидовић, као судија за претходни поступак истог суда која је годишњим распоредом одређена да замењује судију Милана Давидовића па стога не стоје наводи захтева којима се потенцира да су наредбе потписане од стране непознатог лица, које није овлашћено за њихово доношење.

Осим тога, не стоје наводи бранилаца окривљеног, адвоката Бранислава Тапушковића, Мире Тапушковић и Небојше Шеперца, да је сведок ББ „исповоцирао“ односно подстрекао окривљеног на извршење кривичног дела.

Сведок ББ је симуловано давање мита, предузео ради обезбеђивања доказа, у складу са наредбом судије за претходни поступак, која је одређена у смислу одредби чланова 174. до 177. ЗКП. Првостепени и другостепени суд су се детаљно бавили утврђивањем и описивањем начина на који је окривљени примио новац од овлашћеног лица – сведока ББ и закључили да он није вршио подстрекавање према окривљеном. Према томе, Врховни касациони суд налази да сведок ББ током извршења симулованог давања мита није поступио супротно одредби члана 176. став 3. ЗКП из ког разлога су супротни наводи захтева бранилаца окривљеног, адвоката Бранислава Тапушковића и Мире Тапушковић, оцењени као неосновани.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да су наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за борбу против корупције Пов По4 бр.121/18 и Пов По4 122/18, обе од 03.07.2018. године, донете су у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, да су стога законити сви докази прикупљени током њиховог спровођења и да се на њима, супротно наводима захтева бранилаца окривљеног, судска одлука може заснивати.

Бранилац окривљеног, адвокат Небојша Шеперац у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводима да кривично дело из члана 367. став 1. КЗ, за које је окривљени правноснажно осуђен, није кривично дело. Према наводима захтева, у радњама окривљеног нема субјективног обележја кривичног дела из члана 367. став 1. КЗ односно вољног елемента за предузимање забрањене радње јер је окривљени подстрекнут радњама сведока ББ да учини наведено кривично дело.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело примање мита из члана 367. став 1. КЗ чини службено лице које непосредно или посредно захтева или прими поклон или другу корист или које прими обећање поклона или друге користи за себе или другог да у оквиру свог службеног овлашћења или у вези са својим службеним овлашћењем изврши службену радњу коју не би смело извршити или да не изврши службену радњу коју би морало извршити.

Сходно наведеном, радња извршења кривичног дела из члана 367. став 1. КЗ одређена је алтернативно и дело је довршено предузимањем једне од тако одређених радњи односно радња кривичног дела је учињена захтевањем поклона ради предузимања службене радње која се не би смела извршити.

Из чињеничног описа кривичног дела у изреци првостепене пресуде произлази да је окривљени АА, у време и на месту описаним у изреци, у стању урачунљивости, свестан свога дела и његове забрањености, чије је извршење хтео, као службено лице – лекар специјалиста интерне медицине, захтевао и примио поклон за себе да у оквиру свог службеног овлашћења изврши службену радњу коју не би смео извршити – сачини извештај неистинитог садржаја у погледу дијагнозе болести, да би ББ пред лекарском комисијом могао да захтева промену радног места или остваривање права на инвалидску пензију. Сходно наведеном, окривљени АА извршио је две радње кривичног дела примања мита из члана 367. став 1. КЗ односно радњу захтевања поклона и радњу примања поклона, које су у погледу времена, места и начина извршења детаљно и јасно описане у изреци првостепене пресуде.

У овако описаним и утврђеним радњама окривљеног АА, по налажењу Врховног касационог суда, стичу се сва законом прописана субјективна и објективна обележја кривичног дела примања мита из члана 367. став 1. КЗ, за које је окривљени правноснажно оглашен кривим.

Врховни касациони суд, налази да је за постојање повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП од значаја је чињенични опис дела из судске одлуке односно да ли је окривљени својим радњама остварио сва законска обележја кривичног дела у питању и да ли постоји неки од законом прописаних основа који искључују противправност или кривицу. Према томе, питање „подстрекавања“ евентуално се може постављати у контексту битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, што су браниоци окривљеног једним делом и учинили, а Врховни касациони суд претходно образложио и оценио да подстрекавања у смислу одредбе члана 176. став 3. ЗКП, није било.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд, насупротив наводима захтева браниоца окривљеног, налази да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП па су стога наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Небојше Шеперца, неосновани.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из 438. став 2. тачка 1) ЗКП ни повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтеве одбио као неосноване.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Драгомир Милојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић